

Strategische Adviesraad
internationaal Vlaanderen
Boudewijngebouw
Boudewijnlaan 30 bus 80
1000 Brussel

Mevrouw Hilde Crevits
Vlaams Minister van Openbare Werken,
Energie, Leefmilieu en Natuur
Koning Albert II-laan 20 bus 1
1000 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk Advies 2008/11	bijlagen
vragen naar / e-mail Eva Haeverans eva.haeverans@iv.vlaanderen.be	telefoonnummer 02 553 58 90	datum 7 juli 2008	

Betreft: Briefadvies over het voorontwerp van decreet houdende instemming met de Wijziging van het Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, aangenomen op 27 mei 2005 in Almaty

Mevrouw de minister,

De Vlaamse Regering heeft op 30 mei 2008 het voorontwerp van decreet houdende instemming met de Wijziging van het Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, aangenomen op 27 mei 2005 in Almaty, principieel goedgekeurd en u gelast het advies van de SERV, de Minaraad en de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (hierna: "de Raad") in te winnen. Op 3 juni ontving de Raad de adviesaanvraag. Op zijn vergadering van 7 juli 2008 heeft de Raad het onderhavige advies per consensus goedgekeurd.

De Raad schaart zich achter het advies van de Minaraad van 26 juni 2008 in dit dossier. De Raad beperkt zich tot een briefadvies en stipt graag volgende punten aan.

De voorliggende wijziging aan het Verdrag van Aarhus last een nieuw artikel 6bis in waardoor de Partijen verplicht zijn om in een vroeg stadium voor doeltreffende informatieverstrekking en inspraak te zorgen, vooraleer zij besluiten nemen over het al dan niet toestaan van de doelbewuste introductie in het milieu en het op de markt brengen van genetisch gemodificeerde organismen (hierna: "GGO's"). De modaliteiten van dergelijke inspraakprocedure worden vastgelegd in de nieuwe bijlage I bis.

De Raad verwelkomt de wijziging van het Verdrag van Aarhus aangezien GGO's veel controverse en bezorgdheid opwekken bij zowel het publiek als bij beleidsmakers en experts. Het komt de Raad voor dat er een nood is aan een rationeel en goed onderbouwd debat. De Raad gaat dan ook graag akkoord met de verbreding van de 2de pijler, namelijk inspraak bij het besluitvormingsproces in geval van GGO's. Het is een stap voorwaarts in de richting van meer "environmental democracy". De Raad merkt op dat de wijziging ook strookt met de Vlaamse Beleidsnota Leefmilieu en Natuur 2004-2009, waarin als operationele doelstelling geldt dat het milieubeleid gebaseerd moet zijn op participatie en maatschappelijke gedragenheid (actieve en passieve openbaarheid inzake milieu-informatie, participatie van burgers en ondernemingen aan het beleid via inspraak en adviesverlening).

Aangezien bijlage 1 van het Verdrag van Aarhus activiteiten omvat die "een aanzienlijk effect op het milieu kunnen hebben" zou het niet vermelden van GGO's met betrekking tot inspraak enkel gerechtvaardigd zijn indien deze geen potentieel risico met zich meebrengen. Dit is echter niet het geval, zoals onder meer blijkt uit de Europese Richtlijn 2001/18/EG van 12 maart 2001 inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu, welke verwijst naar de eventuele onomkeerbare gevolgen van de introductie van GGO's in het milieu. De wijziging van het Verdrag van Aarhus, die inspraak bij het besluitvormingsproces in geval van GGO's regelt, corrigeert volgens de Raad deze lacune in het oorspronkelijke Verdrag.

De Raad merkt wel op dat het inspraakproces m.b.t. GGO's niet mag leiden tot onnodige vertragingen in GGO-dossiers. Het bijzonder technische karakter van het GGO-debat maakt dat het moeilijk te doorgronden is voor leken in de materie en dat er een mogelijk gevaar is voor stemmingmakerij met simplistische of zelfs populistische stellingnamen. De Raad betreurt dan ook de eerder vage terminologie m.b.t. de termijn van het inspraakproces in de wijziging van het Verdrag van Aarhus: "Elke Partij neemt in haar regelgevingskader maatregelen op voor doeltreffende informatieverstrekking en inspraak bij het nemen van onder artikel 6 bis vallende besluiten waarin tevens wordt voorzien in een redelijke termijn, teneinde het publiek op passende wijze de gelegenheid te bieden zijn mening te geven over de voorgestelde besluiten." (Bijlage I bis §1)

De Raad verwelkomt doelstelling II.3 in het strategische plan 2009-2014 (Decision III/8, Strategic Plan 2009-2014) dat werd overeengekomen op de derde bijeenkomst van de Verdragspartijen bij het Aarhus-Verdrag te Riga op 11-13 juni 2008, namelijk: "The amendment to the Convention on public participation in decisions on the deliberate release into the environment and the placing on the market of genetically modified organisms is approved by a sufficient number of Parties to enter into force by 2009". Op deze bijeenkomst werd er bovendien duidelijkheid gecreëerd omtrent de interpretatie van artikel 14 van het Verdrag, door de uitdrukking "by at least three fourths of these Parties" te vervangen door "at least three fourths of the [number of] Parties to the Convention that were Parties at the time of the adoption of the amendment". De Raad verwelkomt deze verduidelijking, aangezien zij de inwerkingtreding van de wijziging van het Verdrag van Aarhus kan bespoedigen. De Raad verwelkomt eveneens artikel 16 van de Riga-Verklaring, dat de Partijen aanmoedigt om de wijzigingsbepalingen zo ruim mogelijk toe te passen in afwachting van hun formele inwerkingtreding.

Tenslotte wenst de Raad te vermelden dat de wijziging van het Verdrag van Aarhus strookt met eerdere Europese regelgeving inzake GGO's –zoals aangehaald in de memorie van toelichting–, wat de internationale harmonisatie van regelgeving ten goede komt.

Hoogachtend,

Prof. dr. Jan Wouters
Voorzitter